TREOIR LE HAGHAIDH BUNSCOILEANNA MAIDIR LE MÚINEADH OIDEACHAS CAIDRIMH AGUS GNÉASACHTA – OCG

PDST
Professional Development Service for Teachers | An tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil do Mhúinteoirí

pdst.ie

- Cén OCG atá clúdaithe ag gach leibhéal ranga go dtí seo?
- Ba chóir dea-chleachtas comhaontaithe a bhunú maidir le cumarsáid a dhéanamh le tuismitheoirí / cúramóirí / caomhnóirí.
- Smaoinigh ar na hacmhainní oiriúnacha do gach leibhéal ranga
- Smaoinigh ar na hacmhainní oiriúnacha do dhaltaí le Riachtanais Speisialta
- Conas is féidir linn pleanáil a dhéanamh chun leanúint ar aghaidh le measúnú a threorú maidir le OCG?

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Pléigh an bhfuil OCG clúdaithe nó an gá é a chlúdach i dTéarma 3	**Ar an gcéad dul síos ba chóir do scoileanna:** • Na rudaí atá fós le clúdach ó churaclam OCG a bhunú • Smaoinigh ar cén ghné den chlár OCG a theastaíonn uait go bhfoghlaimeodh na páistí don téarma seo agus conas a gheobhaidh siad taithí ar an bhfoghlaim sa bhaile. **Mheas:** • Ar baineadh amach na cuspóirí "Ag tabhairt aire do mo chorp" agus "Ag fás agus ag athrú"? • Ar clúdaíodh na "ceachtanna goilliúnacha" atá sa churaclam OCG i mbliana? • Cé na grúpaí ranga ar gá machnamh speisialta a dhéanamh orthu?	**Suíomh Gréasáin PDST OCG** https://www.pdst.ie/primary/healthwellbeing/RSE **NCCA SPHE Curriculum and Teacher Guidelines** https://www.curriculumonline.ie/Primary/Curriculum-Areas/Social-Personal-and-Health-Education-Curriculum/ **RSE Manuals** https://www.pdst.ie/primary healthwellbeing/RSE **Walk Tall Manuals** https://www.pdst.ie/walktall

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Cumarsáid le tuismitheoirí / cúramóirí / caomhnóirí	**D'fhéadfaí na noirm seo a leanas a chomhaontú ar leibhéal foirne iomláine:** • Conas a dhéanaimid cumarsáid le tuismitheoirí / cúramóirí / caomhnóirí faoin gcuraclam OCG? • Conas a chinntímid go gcuirtear comhsheasmhacht na bpríomhtheachtaireachtaí in iúl do gach teaghlach? • Conas a chinntímid comhsheasmhacht inár gcur chuige roghnaithe maidir le soláthar OCG ag an am seo? **Mheas:** • Cóip don polasaí OCG do scoile a roinnt leis na tuismitheoirí? • Agus ábhar á cheapadh le roinnt, an bhfuil teorainneacha ama curtha san áireamh i dtimpeallacht foghlama an bhaile nó i gcás ina bhféadfadh roinnt deartháireacha agus deirfiúracha a bheith ag foghlaim sa bhaile? • Agus ábhar á roghnú agat le clúdach sa bhaile, smaoinigh an spreagann an ghníomhaíocht na leanaí chun foghlaim go neamhspleách nó le tacaíocht? • Smaoinigh ar an gcaoi a scaipfidh tú faisnéis agus / nó acmhainní OCG. • Smaoinigh an bhfuil bonneagar sonrach ag teastáil ó na hacmhainní atá beartaithe agat a roinnt m.sh. an t-idirlíon, printéir, costas airgeadais don teaghlach srl. • An Bhileog Faisnéise do Thuismitheoirí maidir le OCG ar féidir teacht air https://www.pdst.ie/node/811	**An Bhileog Faisnéise do Thuismitheoirí maidir le OCG ar féidir teacht air** https://www.pdst.ie/primary/healthwellbeing/RSE

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Príomh-acmhainní & Tacaíochtaí Naíonáin Sóisearach-2ú	**Mheas** • Do pholasaí OCG agus plean OSPS na scoile uile. • Déan cinneadh faoi na hábhair a dtabharfaidh tú tosaíocht dóibh do théarma 3, ag cuimhneamh ar na hábhair a mheasann tú is féidir a chlúdach go réalaíoch sa bhaile agus na hábhair is dóigh leat is fearr a mhúineadh nuair a fhilleann na páistí thar n-ais ar scoil. • Ábhair OCG ar chóir tosaíocht a thabhairt dóibh ar fhilleadh ar scoil. • Cad iad na hacmhainní a chuirfidh le múineadh na n-ábhar seo. **Ábhair ón gclár OCG Naíonáin Shóisearach - Rang 2** • Ag coimeád slán • Athruithe coirp ó bhreith (breith-9) • Roghanna a oireann don aois a dhéanamh • Léirthuiscint a fháil ar an éagsúlacht cineálacha teaghlaigh agus an éagsúlacht i saol an teaghlaigh atá inár scoil agus inár bpobal • Mothúcháin a aithint agus a chur in iúl • Féinchúram, sláinteachas, bia, aclaíocht agus codladh • Tuairimí a chur in iúl agus éisteacht le daoine eile • Na codanna den chorp fireann / baineann a ainmniú ag úsáid téarmaí anatamaíochta iomchuí (Naíonáin Shóisearacha / Shinsearacha) • Na codanna den chorp fireann / baineann a ainmniú ag úsáid téarmaí anatamaíochta iomchuí agus cuid dá bhfeidhmeanna a aithint (1ú / 2ú).	**Bláth Chumhachtach Thomáis** https://www.pdst.ie/sites/default/files/Bla%CC%81th%20Chumhachtach%20Thoma%CC%81is%20-%20RSE%20Gaeilge%20resource%20.pdf **Ag labhairt le do pháiste óg faoi chaidrimh, gnéas agus fás aníos.** https://www.pdst.ie/sites/default/files/Bla%CC%81th%20Chumhachtach%20Thoma%CC%81is%20-%20RSE%20Gaeilge%20resource%20.pdf **Tom's Power Flower (leagan Béarla)** https://www.pdst.ie/sites/default/files/Toms%20Flower%20Power.pdf **Talking to Your Young Child about relationships, sexuality and growing up (leagan Béarla)** https://www.pdst.ie/sites/default/files/Talking-to-Your-Young-Child-about-Relationships-Sexuality-and-Growing-Up.pdf **Is féidir cóipeanna crua de na hacmhainní thuasluaite a ordú saor in aisce anseo:** https://www.healthpromotion.ie/publication/fullListing?category=Sexual_Health

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Príomh-acmhainní & Tacaíochtaí Rang 3- 6	**Ábhair ón gclár OCG Rang a 3 - 6** • Athruithe coirp • Ithe sláintiúil, sláinteachas pearsanta agus aclaíocht • Ag coimeád slán • Mothúcháin a chur in iúl • Léirthuiscint a fháil ar an éagsúlacht cineálacha teaghlaigh inár scoil agus inár bpobal agus an chaoi a múnlaíonn na caidrimh theaghlaigh seo sinn • Cinntí sláintiúla freagracha a dhéanamh • Cairdeas a fhoirmiú • Pléigh céimeanna agus seicheamh forbartha an linbh dhaonna sa bhroinn (rang 3, 4) • Réamhrá maidir le caithreachais agus athruithe (rang 3, 4, 5 agus 6) • Athruithe a tharlaíonn i measc buachaillí agus cailíní le tús na caithreachais (Rang 5 agus 6) • Córas atáirgthe d'aosaigh fireanna / baineanna (rang 5 agus 6) • Caidreamh collaí, luí agus breith ghnéasach a thuiscint i gcomhthéacs caidreamh grámhar (rang 5, 6).	**Aistear na n-Óg (Busy Bodies as Gaeilge)** https://www.healthpromotion.ie/hp-files/docs/HPM00478GA.pdf **Busy Bodies Booklet (leagan Béarla)** https://www.healthpromotion.ie/hp-files/docs/HCP00478.pdf **Busy Bodies Video Clips** https://www.healthpromotion.ie/health/inner/busy_bodies **Is féidir cóipeanna crua de na hacmhainní thuasluaite a ordú saor in aisce anseo:** https://www.healthpromotion.ie/publication/fullListing?category=Sexual_Health

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Príomh-acmhainní agus Tacaíocht maidir le Leanaí le Riachtanais Speisialta	**Ar an gcéad dul síos smaoinigh ar:** Cad iad sainriachtanais OCG na ndaltaí le Riachtanais Speisialta nó riachtanais bhreise anois? **Mheas:** • Cad iad na spriocanna san IEP a comhaontaíodh maidir le OCG agus a dteastaíonn aird uathu fós? • Acmhainní a bhaineann go sonrach le riachtanais aonair an linbh. • Forbairt fhisiciúil an mhic léinn? • Seo am an-deacair do thuismitheoirí/leanaí a bhfuil riachtanais speisialta nó riachtanais bhreise acu. Conas is féidir leis an scoil tacú leis na tuismitheoirí / cúramóirí / caomhnóirí áirithe seo chun spriocanna IEP OCG a bhaint amach ón mbaile? • Meabhrú do thuismitheoirí / chúramóirí / chaomhnóirí faoi "deiseanna foghlamtha" a úsáid chun dul siar a dhéanamh ar ábhair agus teanga atá clúdaithe roimhe seo a athbhreithniú agus a threisiú m.sh. bain úsáid as am folctha agus chuimhneacháin sláinteachais phearsanta laethúla	**The Healthy Bodies Toolkit - Puberty Storyboards, Visuals and PECS for Boys with Autism** https://vkc.mc.vanderbilt.edu/HealthyBodies/files/HealthyBodiesAppendix-Boys.pdf **The Healthy Bodies Toolkit - Puberty Storyboards, Visuals and PECS for Girls with Autism** https://vkc.mc.vanderbilt.edu/HealthyBodies/files/HealthyBodiesAppendix-Girls.pdf **NCSE - Mild GLD** https://www.sess.ie/sites/default/files/Resources/Cirricular_Material/P_Mild_SPHE.pdf **NCSE - Moderate GLD** https://www.sess.ie/sites/default/files/Resources/Cirricular_Material/P_Mod_SPHE.pdf **NCSE - Severe and Profound GLD** https://www.sess.ie/sites/default/files/Resources/Cirricular_Material/P_Sev_SPHE.pdf

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Acmhainní OCG breise do thuismitheoirí / chúramóirí / chaomhnóirí	Smaoinigh an bhfuil sé tairbheach aon cheann de na hacmhainní breise a mholtar a roinnt le do thuismitheoirí / chúramóirí / chaomhnóirí.	**www.sexualwellbeing.ie** is the HSE's sexual health website and has a section to help parents talk with their children about relationships, sexuality and growing up. **www.healthpromotion.ie** is the HSE's site for viewing, downloading and ordering free resources on a wide range of topics including sexual health **www.mychild.ie** is the HSE site that provides information on all aspects of pregnancy, baby and toddler health including healthy sexuality development. **www.pdst.ie/staysafe** is a link to the Stay Safe programme which is a mandatory programme taught in all primary schools. This programme deals with personal protection. It is an anti-bullying and child abuse prevention programme. **www.webwise.ie** offers advice and information for parents and schools to help them promote online safety to their children and students.

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Cúrsaí Tuismitheoireachta agus Tacaíocht	Smaoinigh an bhfuil sé tairbheach aon chuid den fhaisnéis bhreise ar chúrsaí tuismitheoireachta a roinnt le do thuismitheoirí / chúramóirí / chaomhnóirí. I ngach ceann de na suíomhanna gréasáin seo tá naisc le haghaidh tuismitheoirí chun tuilleadh comhairle agus acmhainní a bhaineann le OCG a fháil. **Mheas** Bí cúramach maidir le naisc agus acmhainní breise a roinnt le tuismitheoirí ag an am áirithe seo. Déan cinneadh an bhfuil siad ag méadú nó ag laghdú brú ar thuismitheoirí sa bhaile.	**National Parents' Council Primary** www.npc.ie **National Parents' Council Post Primary** www.npcpp.ie **Irish Family Planning Association** www.ifpa.ie **BeLong To Youth Service** www.belongto.ie **Transgender Equality Network Ireland** www.teni.ie

CÉIM	BREITHNITHE TÁBHACHTACHA	ACMHAINNÍ FÉIDEARTHA
Measúnú	AMar scoil, smaoinigh ar mhodheolaíochtaí measúnaithe iomchuí agus réalaíocha ar fhoghlaim do dhaltaí in OCG. *"Ní nochtar a lán de na buntáistí in OSPS, nó ní bhíonn siad follasach, go dtí i bhfad tar éis don pháiste an bhunscoil a fhágáil. Baineann measúnú in OSPS le gnéithe den chlár is féidir a mheasúnú go réalaíoch i rith an ama a chaitheann an páiste ar scoil."* **(1999 NCCA, Curaclam OSPS)** **Mheas:** • Athchuairt ar an gcuid 'Measúnú' de do pholasaí OCG • Modheolaíochtaí measúnaithe difriúla a d'fhéadfadh a bheith níos oiriúnaí ag an am seo. • Deiseanna a sholáthar chun cumarsáid a dhéanamh le tuismitheoirí / cúramóirí faoi shainriachtanais foghlama a bpáiste in OCG • Nuair a fhilleann na páistí ar scoil an bhfuil bealach ann chun dul siar a dhéanamh • Ceisteanna machnamhach a roghnú bunaithe ar thascanna a thugtar agus ar bhealaí éagsúla a bhféadfadh leanaí iad a fhreagairt. **Leideanna do thuismitheoirí atá ag obair lena leanbh / leanaí sa bhaile:** • An féidir le páistí an méid atá foghlamtha acu a mhíniú? • An féidir le do pháiste naisc a dhéanamh idir an fhoghlaim seo agus comhthéacsanna eile?	